

# ప్రథమ కాణ్డే - పశ్యమ ప్రశ్నః

హరిఃఓమ్ ॥ దేవాసురా ఇతి దేవ - అసురాః । సంయత్యా ఇతి సమ్ - యత్యా ।  
 ఆసన్న । తే । దేవాః । విజయమితి వి-జయమ్ । ఉప్రయస్తఇత్యుప - యస్తః । అగ్నౌ ।  
 వామమ్ । వసు । సమ్ । నీతి । అదధత్ । ఇదమ్ । ఉ । నః । భవిష్యతి । యదీ । నః ।  
 జేష్యన్తి । ఇతి । తత్ । అగ్నిః । నీతి । అకామయత్ । తేన । అపేతి । అత్రామత్ । తత్ ।  
 దేవాః । విజిత్యేతి వి - జిత్య । అవరురుభుమానా ఇత్యుప - రురుభుమానాః । అస్వీతి ।  
 ఆయన్న । తత్ । అస్య । సహసా । ఏతి । అదిభుస్త । సః । అరోదీత్ । యత్ । అరోదీత్ ।  
 తత్ । రుద్రస్య । రుద్రత్వమితి రుద్ర - త్వమ్ । యత్ । అశు । అశీయత్ । తత్ ॥ ౧ ॥  
 రజతమ్ । హిరణ్యమ్ । అభవత్ । తస్మాత్ । రజతమ్ । హిరణ్యమ్ । అదక్షిణ్యమ్ ।  
 అశ్రుజమిత్య శ్రు - జమ్ । హి । యః । బర్హిషి । దదాతి । పురా । అస్య । సంవర్షరాదిశీసమ్-  
 వర్షరాత్ । గృహే । రుదన్తి । తస్మాత్ । బర్హిషి । న । దేయమ్ । సః । అగ్నిః । అబ్రవీత్ ।  
 భాగీ । అసాని । అథ । వః । ఇదమ్ । ఇతి । పునరాధేయమితిపునః - ఆధేయమ్ । తే ।  
 కేపలమ్ । ఇతి । అబ్రువన్న్ । ఋధువత్ । ఖలు । సః । ఇతి । అబ్రవీత్ । యః ।  
 మదేవత్యమితి మత్ - దేవత్యమ్ । అగ్నిమ్ । ఆదధాతాఇత్యా - దధాతై । ఇతి । తమ్ ।  
 పూషా । ఏతి । అధత్త । తేన ॥ ౨ ॥ పూషా । ఆర్షోత్ । తస్మాత్ । పౌష్ణాః । ప్రశవః । ఉచ్చన్తే ।  
 తమ్ । త్వష్టా । ఏతి । అధత్త । తేన । త్వష్టా । ఆర్షోత్ । తస్మాత్ । త్వాష్టాః । ప్రశవః । ఉచ్చన్తే ।  
 తమ్ । మనుః । ఏతి । అధత్త । తేన । మనుః । ఆర్షోత్ । తస్మాత్ । మానవ్యః । ప్రజా ఇతి  
 ప్ర - జాః । ఉచ్చన్తే । తమ్ । ధాతా । ఏతి । అధత్త । తేన । ధాతా । ఆర్షోత్ । సంవర్షు

ఇతి సమ్ - వత్సరః । వై । ధాతా । తస్మాత్ । సంవత్సర మితి సమ్ - వత్సరమ్ । ప్రజా  
 ఇతి ప్ర - జాః । ప్రశవః । అను । ప్రేతి । జాయంతే । యః । ఏవమ్ । పునరాధేయస్యేతి  
 పునః - ఆధేయస్య । ఋద్ధిమ్ । వేద ॥ ౩ ॥ ఋద్ధీతి । ఏవ । యః । అస్య । ఏవమ్ ।  
 బన్ధుతామ్ । వేద । బన్ధుమానితిబన్ధు-మాన్ । భవతి । భాగధేయమితిభాగ - ధేయమ్ ।  
 వై । అగ్నిః । ఆహిత ఇత్యా - హితః । ఇచ్చమానః । ప్రజామితి ప్ర - జామ్ । ప్రశూన్ ।  
 యజమానస్య । ఉపేతి । దోద్రావ । ఉద్వాస్యేత్యుత్ - వాస్య । పునః । ఏతి । దధిత ।  
 భాగధేయేనేతిభాగ - ధేయేన । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । అర్థయతి । అథోఇతి । శాస్త్రః ।  
 ఏవ । అస్య । ఏషా । పునర్వస్వోరితి పునః - వస్వోః । ఏతి । దధిత । ఏతత్ । వై ।  
 పునరాధేయస్యేతిపునః - ఆధేయస్య । నక్షత్రమ్ । యత్ । పునర్వసూఇతిపునః - వసూః ।  
 స్వాయామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాయామ్ । ఆధాయేత్యా - ధాయ । బ్రహ్మవర్చసీతి  
 బ్రహ్మ - వర్చసీ । భవతి । దధ్యైః । ఏతి । దధాతి । అయాతయామత్వాయేత్యయాతయా  
 మ - త్వాయ । దధ్యైః । ఏతి । దధాతి । అద్యుఇత్యుత్ - భ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । ఓషధీభ్య  
 ఇత్యోషధి - భ్యః । అవరుధ్యేత్యవ - రుధ్య । ఏతి । ధత్తే । పఞ్చకపాల ఇతి పఞ్చ -  
 కపాలః । పురోదాశః । భవతి । పఞ్చ । వై । ఋతవః । ఋతుభ్యఇత్ప్రతు - భ్యః । ఏవ ।  
 ఏనమ్ । అవరుధ్యేత్యవ - రుధ్య । ఏతి । ధత్తే ॥ ౪ ॥

॥ అశీయత తతేన వేద దధ్యైః పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

పరేతి । వై । ఏషః । యజ్ఞమ్ । ప్రశూన్ । వపతి । యః । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయత  
 ఇత్యుత్ - వాసయతే । పఞ్చకపాలఇతిపఞ్చ - కపాలః । పురోదాశః । భవతి । పాఞ్చ ।

యజ్ఞః । పాట్వా । ప్రశవః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । ప్రశూన్ । అవేతి । రున్తే । వీరహేతి వీర -  
 హా । వై । ఏషః । దేవానామ్ । యః । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయతఇత్యుక్ - వాసయతే । న ।  
 వై । ఏతస్య । బ్రాహ్మణాః । ఋతాయవ ఇత్యుత - యవః । పురా । అస్మిమ్ । అక్ష్యే ।  
 ప్రజ్యుః । యాజ్ఞానువాక్యాఇతియాజ్ఞా-అనువాక్యాః । భవన్తి । పాట్వా । యజ్ఞః । పాట్వా ।  
 పురుషః । దేవాన్ । ఏవ । వీరమ్ । నిరవదాయేతి నిః - అవదాయ । అగ్నిమ్ । పునః ।  
 ఏతి ॥ ౫ ॥ ధత్తే । శతాక్షరాఇతిశత - అక్షరాః । భవన్తి । శతాయురితి శత - ఆయుః ।  
 పురుషః । శతేన్ద్రియైశ్చశత - ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ।  
 యత్ । వై । అగ్నిః । అహితఇత్యా - హితః । న । ఋధ్యతే । జ్యాయః । భాగధేయమిత  
 భాగ - ధేయమ్ । నికామయమాన ఇతి ని - కామయమానః । యత్ । ఆగ్నేయమ్ ।  
 సర్వమ్ । భవతి । సా । ఏవ । అస్య । ఋద్ధిః । సమితి । వై । ఏతస్య । గృహే । వాక్ । సృజ్యతే ।  
 యః । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయతఇత్యుక్-వాసయతే । సః । వాచమ్ । సగంస్సృష్టామితిసమ్ -  
 సృష్టామ్ । యజమానః । ఈశ్వరః । అన్వీతి । పరాభవిత్తోరితి పరా - భవితోః । విభక్తయ  
 ఇతివి - భక్తయః । భవన్తి । వాచః । విధృత్యా ఇతి వి - ధృత్యై । యజమానస్య । ఆపరాభ  
 వాయేత్యపరా-భావాయ ॥ ౬ ॥ విభక్తిమితివి - భక్తిమ్ । కరోతి । బ్రహ్మ । ఏవ । తత్ ।  
 అకః । ఉపాగ్ంశ్చిత్యప - అగ్ంశు । యజతి । యథా । వామమ్ । వసు । వివిదానః ।  
 గూహతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । అగ్నిమ్ । ప్రతీతి । స్విష్టకృతమితిస్విష్ట-కృతమ్ । నిరితి ।  
 అహా । యథా । వామమ్ । వసు । వివిదానః । ప్రకాశమితిప్ర - కాశమ్ । జగమిషతి ।  
 తాదృక్ । ఏవ । తత్ । విభక్తిమితివి - భక్తిమ్ । ఉక్వా । ప్రయాణేనతి ప్ర - యాణే ।

వషట్ | కరోతి | ఆయతనాదిత్యా - యతనాత్ | ఏవ | న | ఏతి | యజమానః | వై |  
 పురోదాశః | పశవః | ఏతేఇతి | ఆహుతీఇత్యా-హుతీ | యత్ | అభితః | పురోదాశమ్ |  
 ఏతేఇతి | ఆహుతీఇత్యా - హుతీ || ౭ || జుహోతి | యజమానమ్ | ఏవ | ఉభయతః |  
 పశుభిరితిపశు - భిః | పరీతి | గృహ్లాతి | కృతయజురితి కృత - యజుః | సమ్మ  
 తసమ్మారఇతిసమ్మృత-సమ్మారః | ఇతి | అహుః | న | సమ్మృత్యాఇతి సమ్ - భృత్యాః |  
 సమ్మారా ఇతి సమ్ - భారాః | న | యజుః | కర్తవ్యమ్ | ఇతి | అభోఇతి | ఖలు |  
 సమ్మృత్యాఇతిసమ్ - భృత్యాః | ఏవ | సమ్మారాఇతి సమ్ - భారాః | కర్తవ్యమ్ | యజుః |  
 యజుస్య | సమ్మృధ్యాఇతి సమ్ - ఋద్యై | పునర్నిష్క్రూత ఇతి పునః - నిష్క్రూతః | రథః |  
 దక్షిణా | పునరుధ్వాతమితి పునః - ఉధ్వాతమ్ | వాసః | పునరుధ్వుష్ట ఇతి పునః -  
 ఉధ్వుష్టః | అనద్వాన్ | పునరాధేయస్యేతిపునః - అధేయస్య | సమ్మృధ్యాఇతిసమ్-ఋద్యై |  
 సప్త | తే | అగ్నే | సమిధఇతిసమ్ - ఇధః | సప్త | జిహ్వః | ఇతి | అగ్నిహోత్ర మిత్యగ్ని-  
 హోత్రమ్ | జుహోతి | యత్రయత్రేతియత్ర-యత్ర | ఏవ | అస్య | న్యక్రమితిని- అక్రమ్ |  
 తతః || ౮ || ఏవ | ఏనమ్ | అవేతి | రున్తే | వీరహేతివీర-హా | వై | ఏషః | దేవానామ్ |  
 యః | అగ్నిమ్ | ఉద్వాసయత ఇత్యుత్-వాసయతే | తస్య | వరుణః | ఏవ | ఋణయాది  
 త్యణ-యాత్ | అగ్నివారుణమిత్యాగ్ని-వారుణమ్ | ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ |  
 అసు | నిరితి | వపేత్ | యమ్ | చ | ఏవ | హస్తీ | యః | చ | అస్య | ఋణయాదిత్యణ-  
 యాత్ | తా | భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన | ప్రిణాతి | న | ఆర్తిమ్ | ఏతి | ఋచ్ఛతి |  
 యజమానః || ౯ || అపరాభావాయ పురోదాశమేతే ఆహుతీ తతష్షట్టిగోశచ్చ || ౧౦ ||

భూమిః । భూమ్నా । ద్యౌః । వరిదా । అన్తరిక్షమ్ । మహిత్యేతి మహి - త్వా ॥  
 ఉపస్థిత్యుప - స్థే । తే । దేవి । అదితే । అగ్నిమ్ । అన్నాదమిత్యన్న - అదమ్ ।  
 అన్నాద్యాయేత్యన్న - అద్యాయ । ఏతి । దధే ॥ ఏతి । అయమ్ । గౌః । పృశ్చిః ।  
 అక్రమిత్ । అసనత్ । మాతరమ్ । పునః ॥ పితరమ్ । చ । ప్రయన్నితిప్ర - యన్మి । సువః ॥  
 త్రిగ్ంశత్ । ధామ । వీతి । రాజతి । వాక్ । పతన్గాయ । శిశ్రియే ॥ ప్రతీతి । అస్య । వహా ।  
 ద్యుభిరితిద్యు - భిః ॥ అస్య । ప్రాణాదితిప్ర - అనాత్ । అపాసనీత్యప - అసనీ । అన్తః । చరతి ।  
 రోచనా ॥ వీతి । అభ్యత్ । మహిషః । సువః ॥ యత్ । త్వా ॥ ౧౦ ॥ క్రుద్ధః । పరోవపీతి  
 పరా - ఉవప । మన్యునా । యత్ । అవర్త్య ॥ సుకల్పమితి సు - కల్పమ్ । అగ్నే । తత్ ।  
 తవ । పునః । త్వా । ఉదితి । దీవయామసి ॥ యత్ । తే । మన్యుపరోప్తస్యేతి మన్యు -  
 పరోప్తస్య । పృథివీమ్ । అన్వీతి । దధ్వనే ॥ అదిత్యాః । విశ్వే । తత్ । దేవాః । వసవః । చ ।  
 సమాభరన్నితిసమ్ - అభరన్మి ॥ మనః । జ్యోతిః । జుషతామ్ । ఆజ్యమ్ । విచ్ఛిన్నమితివి -  
 చ్ఛిన్నమ్ । యజ్జమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు ॥ బృహస్పతిః । తనుతామ్ । ఇమమ్ ।  
 నః । విశ్వే । దేవాః । ఇహ । మాద్రయంతామ్ ॥ సప్త । తే । అగ్నే । సమిధఇతిసమ్ - ఇధః ।  
 సప్త । జిహ్వాః । సప్త ॥ ౧౧ ॥ ఋషయః । సప్త । ధామ । ప్రియాణి ॥ సప్త । హోత్రాః ।  
 సప్తధేతిసప్త - ధా । త్వా । యజన్తి । సప్త । యోనీః । ఏతి । పృణస్త్వ । ఘృతేన ॥ పునః ।  
 ఉర్జా । నీతి । వర్తస్త్వ । పునః । అగ్నే । ఇషా । ఆయుషా ॥ పునః । నః । పాహి । విశ్వతః ॥  
 సహ । రయ్యా । నీతి । వర్తస్త్వ । అగ్నే । పిన్వస్త్వ । ధారయా ॥ విశ్వఘ్నియేతి విశ్వ -  
 ఘ్నియా । విశ్వతః । పరి ॥ లేకః । సలేకఇతిస - లేకః । సులేకఇతిసు - లేకః । తే । ను ।

అదిత్యాః । అజ్యమ్ । జుషాణాః । వియన్తు । కేతః । సకేతఇతిస-కేతః । సుకేతఇతి సు -  
 కేతః । తే । నః । అదిత్యాః । అజ్యమ్ । జుషాణాః । వియన్తు । విపస్వాన్ । అదితిః । దేవజాతి  
 రితి దేవ-జాతిః । తే । నః । అదిత్యాః । అజ్యమ్ । జుషాణాః । వియన్తు ॥ ౧౨ ॥

॥ త్వాజివ్యస్సుప్త సుకేతస్తేనస్తయోదశ చ ॥ ౩ ॥

భూమిః । భూమ్నా । ద్యౌః । వరిణా । ఇతి । ఆహ । ఆశిష్యా-శిషా । ఏవ । ఏనమ్ ।  
 ఏతి । ధత్తే । సర్వాః । వై । జీర్వన్తః । అమన్వన్త । సః । ఏతమ్ । కసర్ధీరః । కాద్రవేయః ।  
 మన్తమ్ । అప్త్యత్ । తతః । వై । తే । జీర్ణాః । తనూః । అపేతి । అఘృత । సర్పరాజ్ఞియా  
 ఇతిసర్ప-రాజ్ఞియాః । ఋగ్విరిత్యక్-భిః । గార్హపత్యమితి గార్హ - పత్యమ్ । ఏతి ।  
 దధాతి । పునర్నవమితిపునః-నవమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । అజరమ్ । కృత్వా । ఏతి । ధత్తే ।  
 అథోఇతి । పూతమ్ । ఏవ । పృథివీమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । న । ఉపేతి । అనమత్ ।  
 సా । ఏతమ్ ॥౧౩॥ మన్తమ్ । అప్త్యత్ । తతః । వై । తామ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ ।  
 ఉపేతి । అనమత్ । యత్ । సర్పరాజ్ఞియాఇతిసర్ప-రాజ్ఞియాః । ఋగ్విరిత్యక్-భిః । గార్హపత్య  
 మితిగార్హ-పత్యమ్ । ఆదధాతీత్యా - దధాతి । అన్నాద్యస్యేత్యన్న - అద్యస్య । అవరుర్యా  
 ఇత్యవ-రుర్యై । అథోఇతి । అస్యామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రతిష్ఠితమితిప్రతి-స్థితమ్ । ఏతి ।  
 ధత్తే । యత్ । త్వా । క్రుద్ధః । పరోవపేతిపరా-ఉవప । ఇతి । ఆహ । అపేతి । హ్నాతే ।  
 ఏవ । అస్మై । తత్ । పునః । త్వా । ఉదితి । దీపయామసి । ఇతి । ఆహ । సమితి । ఇన్యే ।  
 ఏవ । ఏనమ్ । యత్ । తే । మన్యుపరోవ్తస్యేతిమన్యు-పరోవ్తస్య । ఇతి । ఆహ । దేవతాభిః ।  
 ఏవ ॥ ౧౪ ॥ ఏనమ్ । సమితి । భరతి । వీతి । వై । ఏతస్య । యజ్ఞః । ధిద్యతే । యః ।

అగ్నిమ్ । ఉర్వాసయత ఇత్యుత్ - వాసయతే । బృహస్పతివత్యేతి బృహస్పతి - వత్యా । ఋదా ।  
 ఉపేతి । తిష్ఠతే । బ్రహ్మ । వై । దేవానామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ । యజ్ఞమ్ ।  
 సమితి । దధాతి । విచ్ఛిన్నమితి వి - చ్ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు ।  
 ఇతి । అహ । సస్తత్యాఇతిసమ్ - తత్యై । విశ్వే । దేవాః । ఇహ । మాదయంతామ్ । ఇతి ।  
 అహ । సస్తత్యేతి సమ్ - తత్యై । ఏవ । యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । అన్వితీ । దిశతి । సప్త । తే ।  
 అగ్నే । సమిధఇతిసమ్ - ఇధః । సప్త । తిహ్వా ॥ ౧౫ ॥ ఇతి । అహ । సప్తసప్తేతి సప్త -  
 సప్త । వై । సప్తదేతీసప్త-ధా । అగ్నేః । ప్రియాః । తనువః । తాః । ఏవ । అవేతి । రున్తే ।  
 పునః । ఊర్షా । సహ । రయ్య । ఇతి । అభితః । పురోదాశమ్ । ఆహూతీఇత్యా-హూతీ ।  
 జుహోతి । యజమానమ్ । ఏవ । ఊర్షా । చ । రయ్య । చ । ఉభయతః । పరీతి । గృహ్లాతి ।  
 ఆదిత్యాః । వై । అస్మాత్ । లోకాత్ । అముమ్ । లోకమ్ । ఆయున్న్ । తే । అముష్మిన్న్ । లోకే ।  
 వీతి । అత్యుష్మన్న్ । తే । ఇమమ్ । లోకమ్ । పునః । అభ్యవేత్యేత్యభి - అవేత్య । అగ్నిమ్ ।  
 ఆధాయేత్యా-ధాయ । ఏతాన్ । హోమాన్ । అజుహవుః । తే । ఆర్ఘ్నవన్న్ । తే । సువర్గమితి  
 సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయున్న్ । యః । పరాచీనమ్ । పునరాధేయాదితిపునః-ఆధేయాత్ ।  
 అగ్నిమ్ । ఆదధీతేత్యా-దధీత । సః । ఏతాన్ । హోమాన్ । జుహుయాత్ । యామ్ । ఏవ ।  
 ఆదిత్యాః । ఋద్ధీమ్ । ఆర్ఘ్నవన్న్ । తామ్ । ఏవ । ఋద్ధీతి ॥ ౧౬ ॥

॥ సైతం దేవతాభిరేవజిహ్వ ఏతాన్పజ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౪ ॥

ఉపప్రయస్తఇత్యుప - ప్రయస్తః । అధ్వరమ్ । మన్తమ్ । వోచేమ । అగ్నయే ॥ అరే ।  
 అస్మై ఇతి । ధృ శ్చబ్ద్యతే ॥ అస్య । ప్రత్నామ్ । అన్వితీ । ద్యుతమ్ । శుక్రమ్ । దుదుషా ।

అహాయః ॥ పయః । సహస్రసామితిసహస్ర-సామ్ । ఋషిమ్ ॥ అగ్నిః । మూర్ధా । దివః ।  
 కకుత్ । పతిః । పృథివ్యాః । అయమ్ ॥ అపామ్ । రేతాగ్ంసి । జిన్వతి ॥ అయమ్ । ఇహ ।  
 ప్రథమః । ధాయై । ధాతృభిరితి ధాతృ - భిః । హోతా । యజిష్ఠః । అధ్వరేషు । ఈద్యః ॥  
 యమ్ । అప్పవానః । భృగవః । విరురుచురితివి - రురుచుః । వనేషు । చిత్రమ్ । విభువమితి  
 వి - భువమ్ । విశేవిశఇతివిశే - విశే ॥ ఉభా । వామ్ । ఇన్ద్రాగ్ని ఇతిప్ర - అగ్ని ।  
 అహువధ్యై ॥ ౧౭ ॥ ఉభా । రాధనః । సహ । మాదయధ్యై ॥ ఉభా । ధాతారౌ । ఇషామ్ ।  
 రయీణామ్ । ఉభా । వాఙ్మయ్య । సాతయే । హువే । వామ్ ॥ అయమ్ । తే । యోసిః ।  
 ఋత్వియః । యతః । జాతః । అరోచధాః ॥ తమ్ । జానన్మ । అగ్నే । ఏతి । రోహ । అధ ।  
 నః । వర్తయ । రయిమ్ ॥ అగ్నే । ఆయాగ్ంషి । పవసే । ఏతి । సువ । ఊర్జమ్ । ఇషమ్ ।  
 చ । నః ॥ ఆరే । బాధస్వ । దుచ్యునామ్ ॥ అగ్నే । పవస్వ । స్వప్రాఇతిసు-అపాః । అస్మేఇతి ।  
 వర్చః । సువీర్యమితిసు-వీర్యమ్ ॥ దధత్ । పోషమ్ । రయిమ్ ॥ ౧౮ ॥ మయి ॥ అగ్నే ।  
 ప్రావక । రోచిషా । మన్తయా । దేవ । జిహ్వయా ॥ ఏతి । దేవాన్ । వక్షి । యక్షి । చ ॥  
 సః । నః । ప్రావక । దీదివః । అగ్నే । దేవాన్ । ఇహ । ఏతి । వహ ॥ ఉపేతి । యజ్జమ్ ।  
 హవిః । చ । నః ॥ అగ్నిః । శుచివ్రతతమఇతిశుచివ్రత-తమః । శుచిః । విప్రః । శుచిః ।  
 కవిః ॥ శుచిః । రోచతే । ఆహుతఇత్యా-హుతః ॥ ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । శుక్రాః ।  
 బ్రాజన్తః । ఈరతే ॥ తవ । జ్యోతీగ్ంషి । అర్చయః ॥ ఆయుర్దాఇత్యాయుః-దాః । అగ్నే ।  
 అసి । ఆయుః । మే ॥ ౧౯ ॥ దేహి । వర్చదాఇతివర్చః-దాః । అగ్నే । అసి । వర్చః । మే ।  
 దేహి । తనూపాఇతితనూ-పాః । అగ్నే । అసి । తనువమ్ । మే । ప్రాహి । అగ్నే । యత్ ।



మే । తనువాః । ఉనమ్ । తత్ । మే । ఏతి । పృణ । చిత్రావసోఇతిచిత్ర-వసో । స్వస్తి ।  
 తే । ప్రారమ్ । అశీయ । ఇన్దానాః । త్వా । శతమ్ । హిమాః । ద్యుమన్తఇతిద్యు-మన్తః ।  
 సమితి । ఇధీమహి । వయస్వన్తః । వయస్మతమితివయః-కృతమ్ । యశస్వన్తః । యశస్మత  
 మితియశః-కృతమ్ । సువీరాసఇతిసు-వీరాసః । అదాభ్యమ్ ॥ అగ్నే । సపత్నదమ్మసమితి  
 సపత్న - దమ్మనమ్ । వర్షిష్ఠే । అధీతి । నాకే ॥ సమితి । త్వమ్ । అగ్నే । సూర్యస్య ।  
 వర్షసా । అగ్రథాః । సమితి । ఋషీణామ్ । స్తుతేన । సమితి । ప్రియేణ । ధామ్నా ॥ త్వమ్ ।  
 అగ్నే । సూర్యవర్తాఇతిసూర్య-వర్తాః । అసి । సమితి । మామ్ । ఆయుషా । పర్షసా ।  
 ప్రజయేతిప్ర-జయా । సృజ ॥ ౨౦ ॥

॥ అహువద్యైపోషగ్ంరయింమే వర్షసా సప్తదశచ ॥ ౧ ॥

సమితి । ప్రశ్యామి । ప్రజాఇతిప్ర - జాః । అహమ్ । ఇడప్రజసఇతిడ- ప్రజస్యః ।  
 మానవీః ॥ సర్వాః । భవన్తు । నః । గృహే ॥ అమ్యుః । స్థ । అమ్యుః । వః । భక్తీయ । మహః ।  
 స్థ । మహః । వః । భక్తీయ । సహః । స్థ । సహః । వః । భక్తీయ । ఊర్జః । స్థ । ఊర్జమ్ ।  
 వః । భక్తీయ । రేవతీః । రమధ్యమ్ । అస్మిన్న । లోకే । అస్మిన్న । గోష్ఠఇతిగో-స్థే । అస్మిన్న ।  
 క్షయే । అస్మిన్న । యోసో । ఇహ । ఏవ । స్త । ఇతః । మా । అపేతి । గాత । బహ్వః । మే ।  
 భూయాస్త ॥ ౨౧ ॥ సగ్ంహితేతిసమ్-హితా । అసి । విశ్వరూపీరితివిశ్వ-రూపీః । ఏతి ।  
 మా । ఊర్జా । విశ । ఏతి । గౌపత్యేన । ఏతి । రాయః । పోషణ । సహస్రపోషమితిసహస్ర -  
 పోషమ్ । వః । పుష్కాసమ్ । మయి । వః । రాయః । శ్రయన్తామ్ ॥ ఉపేతి । త్వా । అగ్నే ।  
 దివేదివ ఇతి దివే - దివే । దోషావస్తరితి దోషా - వస్తః । ధియా । వయమ్ ॥ సమా ।

భరన్తః । ఏతి । ఇమసి ॥ రాజన్తమ్ । అర్ధ్వరాణామ్ । గోపామితిగో - పామ్ । ఋతస్య ।  
 దీదివిమ్ ॥ వర్ణమానమ్ । స్వే । దమే ॥ సః । నః । పితా । ఇవ । సూనవే । అగ్నే ।  
 సూప్తాయనఇతిసు - ఉప్తాయనః । భవ ॥ సచస్య । నః । స్వస్త్వయే ॥ అగ్నే ॥ ౨౨ ॥ త్వమ్ ।  
 నః । అన్తమః ॥ ఉత । త్రాతా । శివః । భవ । వరూభ్యః ॥ తమ్ । త్వా । శోచిష్ట । దీదివః ॥  
 సుమ్నాయ । నూనమ్ । తుమహే । సతిభ్య ఇతి సతి - భ్యః ॥ వసుః । అగ్నిః । వసుశ్రవాఇతి  
 వసు - శ్రవాః ॥ అచ్యు । నక్షి । ద్యుమత్తమఇతిద్యుమత్ - తమః । రయిమ్ । దాః ॥ ఊర్షా ।  
 వః । ప్రశ్యామి । ఊర్షా । మా । ప్రశ్యత । రాయః । పోషణ । వః । ప్రశ్యామి । రాయః ।  
 పోషణ । మా । ప్రశ్యత । ఇదాః । స్థ । మధుకృతఇతిమధు - కృతః । స్యోనాఃమా । ఏతి ।  
 విశత । ఇరాః । మదః ॥ సహస్రప్రోషమితిసహస్ర - ప్రోషమ్ । వః । పుష్ట్యాసమ్ ॥ ౨౩ ॥  
 మయి । వః । రాయః । శ్రయన్తామ్ ॥ తత్ । సవితుః । పరేణ్యమ్ । భర్గః । దేవస్య । ధీమహి ॥  
 ధియః । యః । నః । ప్రచోదయాదితిప్ర - చోదయాత్ ॥ సోమానమ్ । స్వరణమ్ । కృణుహి ।  
 బ్రహ్మణః । పతే ॥ కక్షీవన్తమితి కక్షీ - వన్తమ్ । యః । జైశిజమ్ ॥ కదా । చన । స్తరీః ।  
 అసి । న । ఇన్త । సశ్చసి । దాశుషే ॥ ఉప్రోపేత్యుప - ఉప్ । ఇత్ । ను । మఘవన్నితిమఘ -  
 వన్న్ । భూయః । ఇత్ । ను । తే । దాసమ్ । దేవస్య । పృచ్యతే ॥ పరీతి । త్వా । అగ్నే ।  
 పురమ్ । వయమ్ । విప్రమ్ । సహస్య । ధీమహి ॥ ధృషద్వర్ణమితి ధృషత్ - వర్ణమ్ ।  
 దివేదివఇతిదివే - దివే । భేత్తారమ్ । భజ్జరావతఇతిభజ్జర - వతః ॥ అగ్నే । గృహపత ఇతి  
 గృహ - పతే । సుగృహపతిరితి సు - గృహపతిః । అహమ్ । త్వయా । గృహపతినేతి  
 గృహ - పతినా । భూయాసమ్ । సుగృహపతిరితి సు - గృహపతిః । మయా । త్వమ్ ।

గృహపతినేతి గృహ - పతినా । భూయాః । శతమ్ । హిమాః । తామ్ । ఆరిష్టమిత్యా -  
శిషీమ్ । ఏతి । శాసే । తస్తవే । జ్యోతిష్మతీమ్ । తామ్ । ఆరిష్టమిత్యా - శిషీమ్ । ఏతి ।  
శాసే । అముష్టే । జ్యోతిష్మతీమ్ ॥ ౨౪ ॥

॥ భూయాస్తస్తస్తయేగ్నీ పుష్యాసన్తపద్వర్ణమేకాన్న త్రిగ్శచచ ॥ ౬ ॥

అయజ్ఞః । వై । ఏషః । యః । అసామా । ఉపప్రయన్తఇత్యుప-ప్రయన్తః । అర్హరమ్ ।  
ఇతి । ఆహా । స్తోమమ్ । ఏవ । అస్మై । యునక్తి । ఉపేతి । ఇతి । ఆహా । ప్రజేతి ప్ర -  
జా । వై । ప్రశవః । ఉపేతి । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రజామితిప్ర-జామ్ । ఏవ । పశూన్ ।  
ఇమమ్ । లోకమ్ । ఉపేతి । ఏతి । అస్య । ప్రత్నామ్ । అన్వీతి । ద్యుతమ్ । ఇతి । ఆహా ।  
సువర్ణఇతిసువః-గః । వై । లోకః । ప్రత్నః । సువర్ణమితిసువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ ।  
సమారోహాతీతీసమ్- అరోహతి । అగ్నిః । మూర్ధా । దివః । కకుత్ । ఇతి । ఆహా ।  
మూర్ధానమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । అథోఇతి । దేవలోకాదితి  
దేవ-లోకాత్ । ఏవ । మనుష్యలోకఇతిమనుష్య-లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అయమ్ । ఇహ ।  
ప్రథమః । ధాయై । ధాతృభిరితిధాతృ- భిః । ఇతి । ఆహా । ముఖ్యమ్ । ఏవ । ఏనమ్ ।  
కరోతి । ఉభా । వామ్ । ఇన్ద్రాగ్నీఇతీన్ద్ర-అగ్ని । ఆహువద్వై । ఇతి । ఆహా । ఓజః । బలమ్ ।  
ఏవ । అవేతి । రున్ధే । అయమ్ । తే । యోనీః । ఋత్వియః । ఇతి । ఆహా । ప్రశవః । వై ।  
రయః । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । వృద్ధిరితి షట్ - భిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । షట్ ।  
వై ॥ ౨౬ ॥ ఋతవః । ఋతుషు । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । వృద్ధిరితి షట్ - భిః ।  
ఉత్తరాభిరిత్యుత్ - తరాభిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । ద్వాదశ । నమితి । వర్షన్తే । ద్వాదశ ।

మాసాః । సంవత్సరః - వత్సరః । సంవత్సరః - వత్సరే । ఏవ । ప్రతీతి ।  
 తిష్ఠతి । యథా । వై । పురుషః । అశ్వః । గౌః । జీర్ణతి । ఏవమ్ । అగ్నిః । అహితాత్మా -  
 హితః । జీర్ణతి । సంవత్సరస్యేతిసమ్ - వత్సరస్య । పరస్తాత్ । అగ్నిపావమానీభిరిత్యాగ్ని -  
 పావమానీభిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । పునర్నవమితిపునః - నవమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । అజరమ్ ।  
 కరోతి । అథోఽతి । పునాతి । ఏవ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । యోగః । ఏవ । అస్య । ఏషః । ఉపేతి ।  
 తిష్ఠతే ॥ ౨౭ ॥ దమః । ఏవ । అస్య । ఏషః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । యాద్ధా । ఏవ । అస్య ।  
 ఏషా । ఉపేతి । తిష్ఠతే । యథా । పాపీయాన్ । శ్రేయసే । అవ్యత్యత్యా - హ్యత్య ।  
 నమస్యతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । ఆయుర్దాఽత్యాయుః - దాః । అగ్నే । అసి । ఆయుః ।  
 మే । దేహి । ఇతి । ఆహ । ఆయుర్దాఽత్యాయుః - దాః । హి । ఏషః । వర్షదాఽతివర్షః -  
 దాః । అగ్నే । అసి । వర్షః । మే । దేహి । ఇతి । ఆహ । వర్షదాఽతివర్షః - దాః । హి ।  
 ఏషః । తనూపాఽతితనూ - పాః । అగ్నే । అసి । తనువమ్ । మే । పాహి । ఇతి । ఆహ ॥  
 ౨౮ ॥ తనూపాఽతితనూ - పాః । హి । ఏషః । అగ్నే । యత్ । మే । తనువాః । ఊనమ్ ।  
 తత్ । మే । ఏతి । పృణ । ఇతి । ఆహ । యత్ । మే । ప్రజాయాఽతిప్ర - జాయే । పశూనామ్ ।  
 ఊనమ్ । తత్ । మే । ఏతి । పూరయ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । చిత్రావసోఽతిచిత్ర -  
 వసో । స్వస్తి । తే । పారమ్ । అశీయ । ఇతి । ఆహ । రాత్రిః । వై । చిత్రావసురితి చిత్ర -  
 వసుః । అవ్యప్త్యాఽత్యవి - ఉప్త్యై । వై । ఏతస్యై । పురా । బ్రాహ్మణాః । అభైషుః । వ్యష్టిమితి  
 వి - ఉప్త్యైమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్దే । ఇన్ధానాః । త్వా । శతమ్ ॥ ౨౯ ॥ హిమాః । ఇతి ।  
 ఆహ । శతాయురితిశత - ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియైః శత - ఇన్ద్రియః । ఆయుషి ।

ఏవ | ఇన్ద్రియే | ప్రతీతి | తిష్ఠతి | ఏషా | వై | సూర్యీ | కర్షకావతీతికర్షక-వతీ | ఏతయా |  
 హాన్సు | వై | దేవాః | అసురాణామ్ | శతతర్హానితీశత-తర్హాన్ | తృగ్ంహన్తి | యశ్ |  
 ఏతయా | సమిధమితిసమ్-ఇధమ్ | ఆదధాతీత్యా-దధాతి | వజ్రమ్ | ఏవ | ఏతశ్ |  
 శతఘ్నిమితిశత-ఘ్నిమ్ | యజమానః | త్రాతృవ్యాయ | ప్రేతి | హరతి | స్తుత్యై | అచమ్ప  
 ట్కారమిత్యచమ్పట్-కారమ్ | సమితి | త్వమ్ | అగ్నే | సూర్యస్య | వర్షసా | అగధాః | ఇతి |  
 ఆహ | ఏతత్ | త్వమ్ | అసి | ఇదమ్ | అహమ్ | భూయాస్తమ్ | ఇతి | వావ | ఏతశ్ |  
 ఆహ | త్వమ్ | అగ్నే | సూర్యవర్షాఇతిసూర్య-వర్షాః | అసి | ఇతి | ఆహ | అశిష్టమిత్యా -  
 శిషమ్ | ఏవ | ఏతామ్ | ఏతి | శాన్తే || ౩౦ ||

|| మూర్ధానగ్ంషద్వావిషడిపతిష్ఠతే ప్రాహీత్యాహశతమహగ్ంషోడశ చ || ౩ ||

సమితి | ప్రశ్యామి | ప్రజాఇతిప్ర-జాః | అహమ్ | ఇతి | ఆహ | యావన్తః | ఏవ |  
 గ్రామ్యాః | ప్రశవః | తాన్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే | అమ్యుః | స్థ | అమ్యుః | వః | భక్షీయ |  
 ఇతి | ఆహ | అమ్యుః | హి | ఏతాః | మహాః | స్థ | మహాః | వః | భక్షీయ | ఇతి | ఆహ |  
 మహాః | హి | ఏతాః | సహాః | స్థ | సహాః | వః | భక్షీయ | ఇతి | ఆహ | సహాః | హి |  
 ఏతాః | ఊర్షః | స్థ | ఊర్షమ్ | వః | భక్షీయ | ఇతి || ౩౧ || ఆహ | ఊర్షః | హి | ఏతాః |  
 రేవతీః | రమర్షమ్ | ఇతి | ఆహ | ప్రశవః | వై | రేవతీః | ప్రశూన్ | ఏవ | ఆత్మన్ |  
 రమయతే | ఇహ | ఏవ | స్థ | ఇతః | మా | అపేతి | గాత | ఇతి | ఆహ | ద్రువాః | ఏవ |  
 ఏనాః | అసపగాఇత్యసప-గాః | కురుతే | ఇష్టకచిదితీష్టక - చిత్ | వై | అన్యః | అగ్నిః |  
 ప్రశుచిదితీపశు - చిత్ | అన్యః | సగ్ంహితేతి సమ్ - హితా | అసి | విశ్వయావీంతీవిశ్వ-

రూపీః । ఇతి । వధుమ్ । అభీతి । మృశతి । ఉపేతి । ఏవ । ఏనమ్ । ధత్తే । పశుచితమితి  
 పశు-చితమ్ । ఏనమ్ । కురుతే । ప్రేతి ॥ ౩౨ ॥ వై । ఏషః । అస్మాత్ । లోకాత్ । చ్యవతే ।  
 యః । ఆహవనీయమిత్యా-హవనీయమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । గార్హపత్యమితి  
 గార్హ-పత్యమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । అస్మిన్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అథోఇతి ।  
 గార్హపత్యాయేతి గార్హ - పత్యాయు । ఏవ । నీతి । హ్నుతే । గాయత్రీభిః । ఉపేతి ।  
 తిష్ఠతే । తేజః । వై । గాయత్రీ । తేజః । ఏవ । అత్యన్ । ధత్తే । అథోఇతి । యత్ । ఏతమ్ ।  
 తృచమ్ । అన్వాహేత్యను-అహా । సస్తత్యాఇతి సమ్-తత్యై । గార్హపత్యమితి గార్హ -  
 పత్యమ్ । వై । అస్వితీ । ద్విపాద ఇతి ద్వి-పాదః । వీరాః । ప్రేతి । జాయంతే । యః । ఏవమ్ ।  
 విద్వాన్ । ద్విపదాభిరితి ద్వి-పదాభిః । గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-  
 తిష్ఠతే ॥ ౩౩ ॥ ఏతి । అస్య । వీరః । జాయతే । ఉర్జా । వః । పశ్యామి । ఉర్జా । మా ।  
 పశ్యత । ఇతి । ఆహా । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । తత్ । సవితుః ।  
 వరేణ్యమ్ । ఇతి । ఆహా । ప్రసూత్యాఇతి ప్ర-సూత్యై । సోమాసమ్ । స్వరణమ్ । ఇతి । ఆహా  
 సోమవీధమితి సోమ-వీధమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । కృణుహి । బ్రహ్మణః । పతే । ఇతి ।  
 ఆహా । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । కదా । చన । స్తరీః ।  
 అస్మి । ఇతి । ఆహా । న । స్తరీమ్ । రాత్రీమ్ । వసతి ॥ ౩౪ ॥ యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ ।  
 ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । పరీతి । త్వా । అగ్నే । పురమ్ । వయమ్ । ఇతి । ఆహా ।  
 పరిధిమితి పరి-ధిమ్ । ఏవ । ఏతమ్ । పరీతి । దధాతి । అస్యాయ । అగ్నే । గృహవత  
 ఇతి గృహ - వతే । ఇతి । ఆహా । యథాయజరితి యథా - యజః । ఏవ । ఏతత్ ।

శతమ్ | హిమాః | ఇతి | అహ | శతమ్ | త్వా | హేమనాన్ | ఇన్దిప్తీయ | ఇతి | వావ |  
 ఏతత్ | అహ | పుత్రస్య | నామ | గృహ్లాతి | అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ | ఏవ | ఏనమ్ |  
 కరోతి | తామ్ | అశిషమిత్యా-శిషమ్ | ఏతి | శాస్తే | తస్తవే | జ్యోతిష్మతీమ్ | ఇతి |  
 బ్రూయాత్ | యస్య | పుత్రః | అజాతః | స్యాత్ | తేజస్వీ | ఏవ | అస్య | బ్రహ్మవర్చసీతి | బ్రహ్మ-  
 వర్చసీ | పుత్రః | జాయతే | తామ్ | అశిషమిత్యా-శిషమ్ | ఏతి | శాస్తే | అముష్ణే |  
 జ్యోతిష్మతీమ్ | ఇతి | బ్రూయాత్ | యస్య | పుత్రః | జాతః | స్యాత్ | తేజః | ఏవ | అస్మిన్న  
 బ్రహ్మవర్చసమితి | బ్రహ్మ-వర్చసమ్ | దధాతి || ౩౫ ||

|| ఊర్ధ్వం చౌభక్తియేతి ప్రగార్హపత్యముపతిష్ఠతేవసతి జ్యోతిష్మతీమేకాస్మత్రిగ్ంశచ్చ || ౩౫ ||

అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ | జుహోతి | యత్ | ఏవ | కిమ్ | చ | యజమానస్య  
 స్వమ్ | తస్య | ఏవ | తత్ | రేతః | సిన్ధుతి | ప్రజనన ఇతి ప్ర-జననే | ప్రజననమితి ప్ర-  
 జననమ్ | హి | వై | అగ్నిః | అథ | ఓషధీః | అన్తగతా ఇత్వన్త-గతాః | దధాతి | తాః | తతః |  
 భూయసీః | ప్రేతి | జాయంతే | యత్ | సాయమ్ | జుహోతి | రేతః | ఏవ | తత్ | సిన్ధుతి |  
 ప్రేతి | ఏవ | ప్రాతస్తనేనేతి ప్రాతః-తనేన | జనయతి | తత్ | రేతః | సిక్తమ్ | న | త్వష్టా |  
 అవేకృతమిత్యవి-కృతమ్ | ప్రేతి | జాయతే | యావచ్చ ఇతి యావత్- షః | వై | రేతసః |  
 సిక్తస్య || ౩౬ || త్వష్టా | రూపాణి | వికరోతీతి వి-కరోతి | తావచ్చ ఇతి తావత్- షః | వై |  
 తత్ | ప్రేతి | జాయతే | ఏషః | వై | దైవ్యః | త్వష్టా | యః | యజతే | బహ్వీభిః | ఉపేతి |  
 తిష్ఠతే | రేతసః | ఏవ | సిక్తస్య | బహుశ ఇతి బహు-శః | రూపాణి | వీతి | కరోతి | నః | ప్రేతి |  
 ఏవ | జాయతే | శ్వశ్శు ఇతి శ్వ-శ్వః | భూయాన్ | భవతి | యః | ఏనమ్ | విద్యాన్ |

అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । అహః । దేవానామ్ । ఆసీత్ । రాత్రీః । అసురాణామ్ ।  
 తే । అసురాః । యత్ । దేవానామ్ । విత్తమ్ । వేద్యమ్ । ఆసీత్ । తేన । సహ ॥ ౩౬ ॥ రాత్రీమ్ ।  
 ప్రేతి । అవిశన్న్ । తే । దేవాః । హీనాః । అమన్యన్త । తే । అపశ్యన్న్ । అగ్నేయీ । రాత్రీః ।  
 అగ్నేయాః । ప్రశవః । ఇమమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । స్తవామ । సః । సః । స్తుతః । ప్రశూన్ ।  
 పునః । దాస్యతి । ఇతి । తే । అగ్నిమ్ । అస్తువన్న్ । సః । ఏభ్యః । స్తుతః । రాత్రీయాః । అధీతి ।  
 అహః । అభీతి । ప్రశూన్ । నిరితి । అర్హత్ । తే । దేవాః । ప్రశూన్ । విత్వా । కామాన్ । అకుర్వత ।  
 యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । ప్రశుమానితిపశు - మాన్ ।  
 భవతి ॥ ౩౭ ॥ ఆదిత్యః । వై । అస్మాత్ । లోకాత్ । అముమ్ । లోకమ్ । ఐత్ । సః । అముమ్ ।  
 లోకమ్ । గత్వా । పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । అభీతి । అధ్యాయత్ । సః । ఇమమ్ । లోకమ్ ।  
 అగత్యేత్యా-గత్య । మృత్యోః । అభిభేత్ । మృత్యుసంయుత ఇతి మృత్యు-సంయుతః । ఇవ ।  
 హి । అయమ్ । లోకః । సః । అమన్యత । ఇమమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । స్తవాని । సః । మా ।  
 స్తుతః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయిష్యతి । ఇతి । సః । అగ్నిమ్ । అస్మాత్ ।  
 సః । ఏనమ్ । స్తుతః । సువర్గమితిసువః - గమ్ । లోకమ్ । అగమయత్ । యః ॥ ౩౯ ॥  
 ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ ।  
 లోకమ్ । ఏతి । సర్వమ్ । ఆయుః । ఏతి । అభీతి । వై । ఏషః । అగ్ని ఇతి । ఏతి । రోహతి ।  
 యః । ఏనౌ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । యథా । ఖలు । వై । శ్రేయాన్ । అభ్యారూఢ ఇత్యధి-  
 ఆరూఢః । కామయతే । తథా । కరోతి । నక్తమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । న । ప్రాతః । సమితి ।  
 హి । సక్తమ్ । భ్రతాని । సృజ్యన్తే । సహ । శ్రేయాన్ । చ । పాపీయాన్ । చ । అసాశీతి ।



క్యోతిః । వై । అగ్నిః । తమః । రాత్రీః । యత్ ॥ ౪౦ ॥ నక్తమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే ।  
 క్యోతిషా । ఏవ । తమః । తరతి । ఉపస్థేయ ఇత్యుప-స్థేయః । అగ్నిః । న । ఉపస్థేయా  
 ఇత్యుప-స్థేయాః । ఇతి । అహః । మనుష్యాయ । ఇత్ । ను । వై । యః । అహరహరిత్యహః -  
 అహః । అపృత్యో-హృత్య । అథ । ఏనమ్ । యాచతి । సః । ఇత్ । ను । వై । తమ్ ।  
 ఉపేతి । ఋచ్చతి । అథ । కః । దేవాన్ । అహరహరిత్యహః-అహః । యాచిష్యతి । ఇతి ।  
 తస్మాత్ । న । ఉపస్థేయ ఇత్యుప-స్థేయః । అథో ఇతి । ఖలు । అహః । అశిష్యత్యా-శిషీ ।  
 వై । కమ్ । యజమానః । యజతే । ఇతి । ఏషా । ఖలు । వై ॥ ౪౧ ॥ అహరాగ్నీరిత్యాహ-  
 అగ్నేః । అశీరిత్యా-శీః । యత్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప - తిష్ఠతే । తస్మాత్ । ఉపస్థేయ  
 ఇత్యుప-స్థేయః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । పశున్ । అస్పృశత । తే । సృష్ట్యాః । అహోరాత్రే  
 ఇత్యహః-రాత్రే । ప్రేతి । అవిశన్న్ । తాన్ । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । అన్వితీ । అవిస్తత్ । యత్ ।  
 ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । స్వమ్ । ఏవ । తత్ । అన్వితీ । ఇచ్చతి ।  
 న । తత్ర । జామి । అస్తి । ఇతి । అహః । యః । అహరహరిత్యహః-అహః । ఉపతిష్ఠత  
 ఇత్యుప-తిష్ఠతే । ఇతి । యః । వై । అగ్నిమ్ । ప్రత్యజ్ఞే । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । ప్రతీతి ।  
 ఏనమ్ । ఓషతి । యః । పరాజ్ । విష్యజ్ఞే । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । ఏతి ।  
 కవతిర్వజ్జీతికవా-తిర్వజ్ఞే । ఇవ । ఉపేతి । తిష్ఠేత । న । ఏనమ్ । ప్రత్యోషతీప్రతి-ఓషతి ।  
 న । విష్యజ్ఞే । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । ఏతి ॥ ౪౨ ॥

॥ సిక్తస్యసహభవతియోయత్థలు వై పశుభిస్తయోదక చ ॥ ౯ ॥

మమ । నామ । ప్రథమమ్ । జాతవేదఇతిజాత-వేదః । పితా । మాతా । చ । దధతు ॥

యత్ | అగ్రే || తత్ | త్వమ్ | ద్విభృహి | పునః | ఏతి | మత్ | ఐశోరిత్యా-ఏతః | తవ |  
 అహమ్ | నామ్ | ద్విభర్రాణి | అగ్నే || మమ | నామ్ | తవ | చ | జాతవేదదఇతిజాత-వేదః |  
 వాససీఇతి | ఇవ | వివసానావితివి-వసానా | యేఇతి | చరావః || అయుషే | త్వమ్ |  
 జీవసే | వయమ్ | యథాయథమితియథా-యథమ్ | వి | పరీతి | ద్రధావహై | పునః |  
 తేఇతి || నమః | అగ్నే | అప్రతివిద్ధాయేత్యప్రతి-విద్ధాయ | నమః | అసాధృష్టాయేత్యసా-  
 ధృష్టాయ | నమః | సప్రూజఇతిసమ్-రాజే || అపాధః || ౪౩ || అగ్నిః | బృహర్షయా  
 ఇతిబృహత్-వయాః | విశ్వజిదితివిశ్వ-జిత్ | సహస్వః | శ్రేష్ఠః | గస్తర్వః || త్వత్ప్రతారఇతి  
 త్వత్ - పితారః | అగ్నే | దేవాః | త్వమాహుతయఇతి త్వమ్ - అహుతయః | త్వద్వివాచనా  
 ఇతిత్వత్-వివాచనాః || సమితి | మామ్ | అయుషా | సమితి | గౌపత్యేన | సుహితఇతిసు-  
 హితే | మా | ధాః || అయమ్ | అగ్నిః | శ్రేష్ఠతమఇతిశ్రేష్ఠ-తమః | అయమ్ | భగవత్తమ  
 ఇతిభగవత్-తమః | అయమ్ | సహస్రసాతమఇతిసహస్ర-సాతమః || అస్మై | అస్తు |  
 సువీర్యమితిసు-వీర్యమ్ || మనః | జ్యోతిః | జుషతామ్ | ఆజ్యమ్ | విచ్ఛిన్నమితి వి-  
 చ్ఛిన్నమ్ | యజ్జమ్ | సమితి | ఇమమ్ | ద్రధాతు || యాః | ఇష్టాః | ఉషసః | నిముచఇతి ని-  
 ముచః | చ | తాః | సమితి | ద్రధామి | హవిషా | ఘృతేన || పయస్వతీః | ఓషధయః || ౪౪ ||  
 పయస్వత్ | వీరుధామ్ | పయః || అపామ్ | పయసః | యత్ | పయః | తేన | మామ్ |  
 ఇర్ష | సమితి | సృజ || అగ్నే | వ్రతపతఇతివ్రత-పతే | వ్రతమ్ | చరిష్యామి | తత్ |  
 శతీయమ్ | తత్ | మే | రాధ్యతామ్ || అగ్నిమ్ | హోతారమ్ | ఇహ | తమ్ | హువే | దేవాన్ |  
 యజ్జియాన్ | ఇహ | యాన్ | హవామహే || ఏతి | యస్తు | దేవాః | సుమనస్యమానాఇతి

సు-మనస్యమానాః | వియన్తు | దేవాః | హావిషః | మే | అస్య || కః | త్వా | యునక్తి | సః |  
 త్వా | యునక్తు | యానీ | ఘుర్మే | కపాలాని | ఉపచిన్వన్తి త్యుప-చిన్వన్తి || ౪౫ || వేధసః ||  
 పూప్తః | తానీ | అపీతి | వ్రతే | ఇన్ద్రవాయూఇతీన్ద్ర-వాయూ | వీతి | ముజ్జతామ్ ||  
 అభీన్నః | ఘుర్మః | జీరదానురితి జీర-దానుః | యతః | అత్తః | తత్ | అగన్నీ | పుసః ||  
 ఇధ్యః | వేదిః | పరిధయైవరి-ధయః | చ | సర్వే | యజ్జస్య | ఆయుః | అను | సమితి |  
 చరన్తి || త్రయన్ద్రిగ్ంశదిత్రిత్రయః-త్రిగ్ంశత్ | తన్తవః | యే | విత్త్వీరఇతివి-త్త్వీరే | యే  
 ఇమమ్ | యజ్జమ్ | స్వధయేతిస్వ-ధయా | దదన్తే | తషామ్ | చిన్వమ్ | ప్రతీతి | ఏతత్ |  
 దధామి | స్వాహా | ఘుర్మః | దేవాన్ | అపీతి | ఏతు || ౪౬ ||

|| అషాధ౯షధయఉపచిన్వన్తిపశ్చుచత్వారిగ్ంశచ్చ || ౧౦ ||

వైశ్వానరః | నః | ఉత్వా | ఆ | ప్రేతి | యాతు | పరావతఇతిపరా-వతః || అగ్నిః |  
 ఉక్తేన | వాహసా || ఋతావానమిత్యత-వానమ్ | వైశ్వానరమ్ | ఋతస్య | జ్యోతిషః |  
 పతిమ్ || అజస్రమ్ | ఘుర్మమ్ | ఈమహే || వైశ్వానరస్య | దగ్ంసనాభ్యః | బ్రాహ్మత్ |  
 అరిణాత్ | ఏకః | స్వప్స్యయేతిసు-అప్స్యయా | కవిః || ఉభా | పితరా | మహాయన్తే |  
 అజాయత | అగ్నిః | ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ | భూరిరేతసేతిభూరి - రేతసా ||  
 పృష్టః | దివి | పృష్టః | అగ్నిః | పృథివ్యామ్ | పృష్టః | విశ్వాః | ఓషధిః | ఏతి | వివేక ||  
 వైశ్వానరః | సహసా | పృష్టః | అగ్నిః | సః | నః | దివా | సః || ౪౭ || రిషః | పాతు | నక్తమ్ ||  
 జాతః | యత్ | అగ్నే | భువనా | వ్యభ్యఇతివి-అభ్యః | వశుమ్ | న | గోపాఇతిగో-పా |  
 ఇర్మ | పరిజ్ఞేతిపరి-జ్ఞా || వైశ్వానర | బ్రాహ్మణే | విన్ద | గ్రాతుమ్ | యూయమ్ | పాత |

స్వస్తిభిరితిస్వస్తి-భిః | సదా | నః || త్వమ్ | అగ్నీ | శోచిషా | శోకుచానః | ఏతి | రోదస్తిజతి |  
 అప్యజ్ఞాః | జాయమానః || త్వమ్ | దేవాన్ | అభిశస్తీరిత్యభి-శస్తేః | అముజ్ఞుః | వైశ్వానర |  
 జాతవేదఇతిజాత-వేదః | మహిత్యేతిమహి-త్వా || అస్మాకమ్ | అగ్నీ | మఘవధ్వితి మఘవత్-  
 సు | ధారయ | అనామి | క్షత్రమ్ | అజరమ్ | సువీర్యమితి సు - వీర్యమ్ || వయమ్ |  
 జయేమ | శతినీమ్ | సహస్రిణమ్ | వైశ్వానర || ౪౮ || వాజమ్ | అగ్నీ | తవ | ఉతిభిరిత్యు  
 తి-భిః || వైశ్వానరస్య | సుమతావితిసు-మతౌ | స్యామ | రాజా | హికమ్ | భువనానామ్ |  
 అభిశ్రీరిత్యభి-శ్రీః || ఇతః | జాతః | విశ్వమ్ | ఇదమ్ | వీతి | చప్తే | వైశ్వానరః | యతతే |  
 సూర్యేణ || అవేతి | తే | హేదః | వరుణ | నమాభిరితిసమా-భిః | అవేతి | యజ్ఞేభిః | ఈమహే  
 హవిర్భిరితిహవిః-భిః || క్షయన్ | అస్మద్యమిత్యస్మ-ద్యమ్ | అసుర | ప్రచేతఇతిప్ర-చేతః |  
 రాజన్ | ఏనాగ్ంసి | శిశ్రథః | కృతాని || ఉదితి | ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ | వరుణ |  
 పాశమ్ | అస్మత్ | అవేతి | అధమమ్ | వీతి | మధ్యమమ్ | శ్రధాయ || అధ | వయమ్ |  
 ఆదిత్య || ౪౯ || వ్రతే | తవ | అనాగసః | అదితయే | స్యామ || దధిక్రావ్ణిఇతిదధి-  
 క్రావ్ణిః | అకారిషమ్ | జిష్టాః | అశ్వస్య | వాజినః || సురభి | నః | ముఖా | కరత్ | ప్రేతి |  
 నః | ఆయాగ్ంషి | తారిషత్ || ఏతి | దధిక్రాఇతిదధి-క్రాః | శవసా | పఞ్చ | కృష్టిః |  
 సూర్యః | ఇవ | జ్యోతిషా | అపః | తతాన || సహస్రసాఇతిసహస్ర-సాః | శతసాఇతిశత-  
 సాః | వాజీ | అర్వా | పృణక్తు | మధ్వా | సమితి | ఇమా | వచాగ్ంసి || అగ్నిః | మూర్ధా |  
 భువః | మరుతః | యత్ | హా | వః | దివః | సుమ్నాయన్తఇతిసుమ్న-యన్తః | హాహామహే ||  
 ఏతి | తు | నః || ౫౦ || ఉపేతి | గన్తన్ || యా | వః | శర్మ | శశమానాయ | నన్తి | త్రిధాతునితి

తి-రాతుని । రాతుషే । యచ్చత । అధి ॥ అస్మభ్యమిత్యస్మ- భ్యమ్ । తానీ । మరుత్తః ।  
 వీతి । యన్త । రయిమ్ । నః । ధత్త । వృషణః । సువీరమితిసు-వీరమ్ ॥ అదితిః । నః ।  
 ఉరుప్యతు । అదితిః । శర్మ । యచ్చతు ॥ అదితిః । ప్రాతు । అగంహసః ॥ మహీమ్ । ఉ-  
 స్వీతి । మాతరమ్ । సువ్రతానామితిసు-వ్రతానామ్ । ఋతస్య । పత్నీమ్ । అవసే । హవేమ ॥  
 తువిక్షత్రామితితువి-క్షత్రామ్ । అజరన్తీమ్ । ఉరూచీమ్ । సుశర్మాణమితిసు-శర్మాణమ్ ।  
 అదితిమ్ । సుప్రణీతిమితిసు-ప్రణీతిమ్ ॥ సుత్రామాణమితిసు-త్రామాణమ్ । పృథివీమ్ ।  
 ద్యామ్ । అనేహసమ్ । సుశర్మాణమితిసు-శర్మాణమ్ । అదితిమ్ । సుప్రణీతిమితిసు-  
 ప్రణీతిమ్ ॥ దైవీమ్ । నావమ్ । స్వరిత్రామితిసు-అరిత్రామ్ । అనాగసమ్ । అస్రవన్తీమ్ ।  
 ఏతి । రుహేమ । స్వస్యే ॥ ఇమామ్ । స్వీతి । నావమ్ । ఏతి । అరుహమ్ । శతారిత్రామితి  
 శత-అరిత్రామ్ । శతస్యామితిశత-స్యామ్ ॥ అచ్ఛిద్రామ్ । పారయిష్టుమ్ ॥ ౧౦ ॥  
 ॥ దివాససహస్రిణంవైశ్వానరాదిత్యతూనోనేహసగంసుశర్మాణమేకాన్నవిగంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

దే॒వా॒సు॒రాః ప॒రాభూ॒మి॒ర్భూమి॒రుప॒ప్రయ॒న్తస్స॑మ్పూ॒శ్యామ్య॑య॒జ్ఞస్స॑మ్పూ॒శ్యామ్య॑గ్ని॒హోత్రం  
 మమ॑నామ॒వైశ్వాన॒రప॑కాదశ ॥ ౧౧ ॥

దే॒వా॒సు॒రాః క్రు॒ద్ధస్స॑మ్పూ॒శ్యామి॒సమ్పూ॒శ్యామి॒నక్త॑ముప॒గన్త॑నైకప॒ఞ్చాశత్ ॥ ౧౧ ॥

దే॒వా॒సు॒రాః పా॒రయి॑ష్టుమ్ ॥

హ॒రిః ఓమ్ ॥

॥ తథ్యత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్చనమస్తు ॥